

Anmälan mot Polismyndigheten Dalarna för att myndigheten lämnat sekretessbelagd uppgift till Kronofogdemyndigheten om egendom som omhändertagits i samband med ett polisingripande

Beslutet i korthet: En person misstänktes för ringa narkotikabrott och medtogs för kroppsbesiktning. I samband därmed omhändertog polisen en klocka som den misstänkte bar på sig. Sedan det framkommit att den misstänkte hade skulder i mål hos Kronofogdemyndigheten lämnade polisen uppgiften om klockan till Kronofogdemyndigheten som omgående beslutade om utmätning av den.

Sekretessbelagda uppgifter om egendom som polisen påträffar i sin verksamhet kan efter en intresseavvägning i det enskilda fallet lämnas till Kronofogdemyndigheten med stöd av den s.k. generalklausulen i offentlighets- och sekretesslagen.

Vid intresseavvägningen ska det intresse som sekretessen är avsedd att skydda ställas mot det intresse som Kronofogdemyndigheten företräder. Omständigheter av betydelse vid intresseavvägningen är bl.a. egendomens värde, Kronofogdemyndighetens möjligheter att för egen del säkerställa utmätning och skuldbeloppets storlek.

De omständigheter som i detta fall beaktades vid intresseavvägningen var sådana att polisen hade rätt att lämna den sekretessbelagda uppgiften till Kronofogdemyndigheten.

Anmälan

I en anmälan till JO framförde advokaten AA, såsom ombud för BB, kritik mot Polismyndigheten Dalarna och anförde i huvudsak följande.

Den 28 februari 2012 var BB föremål för ett polisingripande. I samband med ingripandet tog polisen ifrån honom en klocka och uppgav att anledningen till detta var att han hade skulder hos Kronofogdemyndigheten. Polismyndigheten under rättade Kronofogdemyndigheten om klockan och överlämnade den dit. Enligt vad som framgår av polismyndighetens avrapporteringspromemoria över ingripandet var klockan aldrig tagen i beslag, utan ”tillfälligt i polisens besittning”. Polisen hade inte rätt att förfoga över klockan på det sätt som skedde. Det var inte förenligt med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, att lämna ut uppgiften om innehavet till Kronofogdemyndigheten då det inte var uppenbart att intresset av att

lämna ut uppgiften hade företrädare framför intresset av att skydda uppgiften. En sådan tillämpning av den s.k. generalklausulen skulle medföra att polisen godtyckligt kan ta föremål från personer för att säkra skulder hos Kronofogdemyndigheten.

Enligt en promemoria upprättad av rättsenheten vid Polismyndigheten Dalarna skulle exempelvis anknytning till organiserad brottslighet, med hänsyn till dess systemhotande karaktär, vara en sådan omständighet som möjliggör ett uppgiftslämnande till Kronofogdemyndigheten med stöd av generalklausulen. Vidare skulle summan av det beslagtagna godset kunna indicera att pengarna härrör från brott och ett uppgiftslämnande kunna komma i fråga. Polismyndighetens uppfattning synes inte ha stöd i lag eller doktrin. BB har under alla förhållanden inte någon anknytning till organiserad brottslighet och har inte åtkommit klockan på olagligt sätt.

Enligt polismyndighetens promemoria ska uppgiftslämnandet dokumenteras genom en tjänsteanteckning med en kort redogörelse för bakgrunden, bestämmelser som har tillämpats och befattningshavarens bedömning. Så har inte skett i detta fall.

Till anmälan bifogades bl.a. den av Polismyndigheten Dalarna upprättade promemoria till vilken anmälaren hänvisade.

Utredning

Handlingar från Polismyndigheten Dalarna hämtades in och granskades.

Efter att ha anmodats att yttra sig inkom Rikspolisstyrelsen (rikspolischefen CC) med yttrande. Till yttrandet bifogades ett yttrande från Polismyndigheten Dalarna (länspolismästaren DD).

Polismyndigheten lämnade följande redogörelse för handläggningen av det aktuella ärendet.

Den 28 februari 2012 blev BB, då han uppvisade tydliga tecken på narkotikapåverkan och det således fanns en skälig misstanke om narkotikabrott, medtagen till polisstationen i Falun för efterföljande kroppsbesiktning och kroppsvisitation. Sedermera gjordes en anmälan på innehav och bruk av narkotika, ringa brott [...].

Enligt protokoll över kroppsvisitation var ändamålen med visitationen att söka efter föremål som är underkastade beslag (i förevarande fall narkotika) samt säkerhetsskäl [...]. Vid kroppsvisitationen upptäcktes att BB hade en stor tung klocka på sin arm. Denna undersöktes eftersom polismännen befarade att den kunde gömma narkotika. Eftersom klockan var stor och tung och polismännen befarade att den kunde användas som knogjärn fick klockan vara kvar i ansvariga polismäns besittning på grund av säkerhetsskäl.

Under förhör uppgav BB att han hade skulder på cirka 30 000 kr hos Kronofogden. Polismännen gjorde bedömningen att hans klocka, som tillfälligt var i polisens besittning, hade ett ganska högt värde. BB berättade dessutom spontant att klockan var värd cirka 20 000 kr. Mot bakgrund härav beslutade en av polismännen att underrätta Kronofogden om att klockan fanns i polisens besittning. Kronofogden beslutade om förbud att lämna ut klockan till någon annan än Kronofogden.

Efter att ha redogjort för bakgrunden och den rättsliga regleringen redovisade Rikspolisstyrelsen följande bedömning.

Omhändertagandet av klockan

Inledningsvis konstaterar Rikspolisstyrelsen att BB har medtagits till polisstationen för kroppsbesiktning och kroppsvisitation med anledning av misstanke om narkotikabrott. BB har sålunda tillfälligt omhändertagits för att de aktuella åtgärderna skulle kunna utföras och har såvitt framkommit släppts direkt efter att dessa utförts.

En avvisitering, dvs. en provisorisk skyddsvisitation, genomfördes vid omhändertagandet med stöd av 19 § polislagen. För det fall den misstänkte personen ska tas in i häkte eller polisarrest - vilket sannolikt inte var helt klarlagt vid omhändertagandet - finns också stöd för sådan skyddsvisitation i 4 kap. 2 § häkteslagen (2010:611).

Då klockan bedömdes kunna utgöra ett sådant farligt föremål som avses i 19 § första stycket 1 polislagen omhändertogs den tillfälligt av polismännen med stöd av den angivna bestämmelsen. Klockan har såvitt framkommit sålunda inte varit tagen i beslag enligt bestämmelserna i 27 kap. RB.

I förarbetena till vissa ändringar i polislagen anges att omhändertagen egendom bör återlämnas så snart omhändertagandet inte längre behövs för att syftet med åtgärden ska uppnås (prop. 2003/04:159 s. 17).

Det finns enligt Rikspolisstyrelsens mening inget som tyder på att omhändertagandet av klockan varat under en längre tid, beroende på kontakterna med Kronofogdemyndigheten, än vad som syftet med åtgärderna motiverat (dvs. kroppsvisitationen och kroppsbesiktningen). Omhändertagandetiden synes sålunda inte ha fördröjts med anledning av kontakterna med Kronofogdemyndigheten.

Utifrån vad som går att utläsa av den dokumentation som Rikspolisstyrelsen tagit del av bedömer styrelsen att såväl den genomförda skyddsvisitationen som omhändertagandet av klockan har hanterats i enlighet med gällande författningar och i övrigt på ett korrekt sätt.

Distansutmätningen

Egendom som har tagits i förvar i avvaktan på att kvarstad utverkas eller i beslag kan bli föremål för s.k. distansutmätning enligt 4 kap. 7 § UB [utsökningsbalken]. Detta gäller också sådan egendom som har omhändertagits för den intagnes räkning i häkte eller polisarrest. Distansutmätning innebär att Kronofogdemyndigheten fattar beslut om utmätning utan att egendomen är omedelbart tillgänglig. Beslut om utmätning fattas i regel under ett telefonsamtal varigenom den myndighet som omhändertagit egendomen - vanligtvis Polisen, Ekobrottsmyndigheten eller Tullverket - underrättar Kronofogdemyndigheten om att exempelvis ett beslag hävts. Samtidigt som Kronofogdemyndigheten meddelar per telefon eller fax att egendomen utmäts förbjuds myndigheten att lämna ut egendomen till den misstänkte eller någon annan som gör anspråk på egendomen (Kronofogdemyndighetens handledning 2010-10-20, dnr 808 12552-10/112).

En förutsättning för distansutmätning är enligt Rikspolisstyrelsens tolkning av 4 kap. 7 § UB samt Kronofogdemyndighetens handledning att egendomen har beslagtagits eller omhändertagits på annat sätt. Motivet till det förefaller vara att först då anses egendomen kunna identifieras på ett sådant sätt som krävs enligt 4 kap. 7 § UB.

I det nu aktuella fallet kontaktade polismyndigheten Kronofogdemyndigheten under tiden klockan var omhändertagen och därmed i polismyndighetens besittning. Därmed synes förutsättningarna för distansutmätning enligt Rikspolisstyrelsens mening vara uppfyllda. Detta är emellertid en fråga som Kronofogdemyndigheten ansvarar för att bedöma.

Rikspolisstyrelsen anser emellertid att det inte finns skäl att bedöma omhändertagna föremål på annat sätt än beslagtagna föremål. I båda fallen är egendomen i polis-

myndighetens besittning. Av Kronofogdemyndighetens handledning (a. ovan) framgår att någon skillnad inte heller görs i detta hänseende.

Rikspolisstyrelsen anser sålunda att polismyndigheten ägt förfoga över klockan på det sätt som skett.

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Uppgifter i en förundersökning kan omfattas av sekretess enligt 18 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen, OSL. Eftersom sekretessskyddet följer med uppgifterna i dessa fall kan sådana uppgifter i många fall lämnas ut till en annan myndighet utan hinder av sekretess. Rikspolisstyrelsen går därför inte närmare in på de avvägningar som görs vid utlämnande i dessa fall.

Genom kontakten med Kronofogdemyndigheten har polismyndigheten lämnat ut uppgifter om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden. Sådana uppgifter omfattas av sekretess enligt 35 kap. 1 § OSL.

Den sekretessbrytande bestämmelsen i 10 kap. 27 § OSL (generalklausulen) innebär dock att uppgifter som omfattas av sekretess i vissa fall, efter en prövning i varje enskilt fall, kan lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Det framgår inte uttryckligen av avrapporteringspromemorian att en sådan intresseavvägning som krävs vid tillämpningen av bestämmelsen i 10 kap. 27 § OSL har ägt rum. Det framgår av avrapporteringspromemorian att en bedömning i frågan ändå har gjorts genom att det BB uppgivit om sina skulder till Kronofogdemyndigheten samt klockans värde har dokumenterats och därefter har kontakter tagits med Kronofogdemyndigheten. Av länspolismästarens skrivelse till BB:s ombud den 9 mars 2012 anges vidare att de beslutande polismännen har gjort bedömningen att det är uppenbart att intresset av att lämna ut uppgifterna har företräde framför intresset av att skydda uppgifterna om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden. Det hade emellertid varit önskvärt att denna bedömning hade dokumenterats i avrapporteringspromemorian eller på annat sätt. Å andra sidan är det inte rimligt att kräva av polispersonal i yttre tjänst att de dokumenterar varje övervägande som görs. Något krav på dokumentation av den sekretessprövning som föregår ett utlämnande av uppgifter finns inte heller.

JO har i två äldre beslut (JO 1987/88 s. 93 och 1988/89 s. 45) behandlat frågan om Polisens möjligheter att underrätta Kronofogdemyndigheten om egendom som har tagits i beslag eller som Polisen på annat sätt har fått kännedom om. Fallen gällde polismyndigheter som informerat Kronofogdemyndigheten om egendom som tillhörde brottsmisstänkta och som myndigheterna tagit i beslag eller fått kännedom om på annat sätt. Kronofogdemyndigheten fick därigenom möjlighet att säkra betalning för den misstänktes skulder genom att försäkra sig om egendomen. JO anförde att de uppgifter som av Polisen lämnats till Kronofogdemyndigheten omfattades av sekretess enligt dåvarande 9 kap. 17 § sekretesslagen och att den sekretessbrytande bestämmelse som kunde bli aktuell var generalklausulen. Vidare fann JO att avvägningen mellan den enskildes och Kronofogdemyndighetens intresse inte hade utfallit på ett riktigt sätt och att polismyndigheterna inte haft rätt att utan författningsstöd lämna uppgift till Kronofogdemyndigheten om den aktuella egendomen.

Ekosekretessutredningen har i sitt betänkande (SOU 1999:53, s. 350 f.) ansett att JO:s uttalanden i nämnda ärenden har varit väl kategoriska när det gäller frågan om generalklausulens tillämpning. Utredningen framhöll också – i motsats till JO:s ståndpunkt – att det inte finns något generellt hinder mot att tillämpa generalklausulen i samarbetet mellan Polisen och Kronofogdemyndigheten. En annan sak är att det är en grannlaga uppgift att avväga om intresset av att lämna uppgiften i det enskilda fallet väger över det intresse som sekretessen ska skydda.

JO har dock i ett senare beslut (1999-03-09, dnr 3746-1997) uttalat att sekretesslagen enligt sin ordalydelse inte utesluter att en uppgift som omfattas av sekretess enligt 9 kap. 17 § sekretesslagen efter en intresseavvägning i det enskilda fallet lämnas från en polis- eller åklagarmyndighet till Kronofogdemyndigheten.

I sammanhanget bör nämnas att Ekosekretessutredningen, för att underlätta samarbetet mellan bl.a. Polisen och Kronofogdemyndigheten, föreslog att myndigheter som hanterar beslag, främst Polisen och Tullverket, ska underrätta Kronofogdemyndigheten om att en person har tillgångar som är tillgängliga för exekutiva åtgärder. Förslaget har inte lett till någon lagstiftning.

Även de samarbetsformer som inrättats mot bakgrund av regeringens uppdrag till Rikspolisstyrelsen och vissa andra myndigheter att vidta åtgärder för att säkerställa en effektiv och uthållig bekämpning av den grova organiserade brottsligheten (Ju 2008/5776/PO), bl.a. regionala underrättelsecenter, bör nämnas i detta sammanhang. Dessa nya former för myndighetssamverkan har varit i bruk sedan den 1 september 2009 och bygger i hög utsträckning på informationsutbyte mellan de myndigheter som ingår i samverkan. Sådant informationsutbyte sker till stor del med stöd av generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL.

Det finns även andra exempel på samarbetsformer mellan myndigheter som syftar till att bekämpa brott och där en viktig förutsättning för samarbetet är informationsutbyte med stöd av generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL.

I slutredovisningen till regeringen av det ovan angivna uppdraget anförde Rikspolisstyrelsen och de andra myndigheter som omfattades av uppdraget bl.a. att det finns problem förknippade med tillämpningen av generalklausulen vid uppgiftslämnande och att tillämpningen innebär svåra avvägningar i det enskilda fallet (Rikspolisstyrelsens skrivelse den 26 juni 2009, POA-400-4599/08). Vidare framfördes i redovisningen att stöd för ett mer långsiktigt och rutinemässigt uppgiftslämnande mellan bl.a. de brottsbekämpande myndigheterna saknas och att det är angeläget att det skyndsamt tillskapas ett sådant stöd för informationsutbyte. Mot bakgrund av denna skrivelse har frågan om förbättrade möjligheter att utbyta uppgifter mellan myndigheter som samverkar mot grov organiserad brottslighet varit föremål för en utredning (SOU 2011:80). Förslagen i utredningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL är av avgörande betydelse för att myndigheter ska kunna samverka för att bekämpa brott samt försvåra för människor att försörja sig genom brottslig verksamhet. Myndigheternas samverkan i detta hänseende är vidare av mycket stor betydelse för att nå framgång i den brottsbekämpande och brottsförebyggande verksamheten.

Inom polisorganisationen är det väl känt, genom utbildningar och information i övrigt, att en tillämpning av generalklausulen förutsätter en intresseavvägning som måste göras i varje enskilt fall. Det framgår också av yttrandet från Polismyndigheten Dalarna att polismyndigheten informerat om hur bestämmelsen ska tillämpas.

Den intresseavvägning som ska göras enligt bestämmelsen är inte alltid särskilt enkel utan är ofta förknippad med osäkerhet och rädsla för att göra felaktiga bedömningar. Det är främst mot denna bakgrund som Rikspolisstyrelsen m.fl. myndigheter har hemställt hos regeringen om ett mer ändamålsenligt stöd för uppgiftsutlämnande mellan myndigheter i dessa sammanhang.

Även i de fall det inte är fråga om att bekämpa grov organiserad brottslighet finns det ofta starka skäl att kunna lämna uppgifter om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden vidare till en annan myndighet som kan vidta åtgärder, t.ex. Försäkringskassan eller Kronofogdemyndigheten. Att värdefull egendom som kriminellt belastade individer innehar kan användas för att betala skulder som dessa har till samhället eller andra enskilda är av stor vikt inte minst ur ett brottsförebyggande perspektiv. Detta är enligt Rikspolisstyrelsens mening en aspekt som måste beaktas i en sådan intresseavvägning som ska göras enligt 10 kap. 27 § OSL.

Rikspolisstyrelsen anser beträffande det nu aktuella ärendet att en intresseavvägning enligt 10 kap. 27 § OSL mycket väl kan leda till bedömningen att uppgifter om BB:s personliga och ekonomiska förhållanden kan lämnas till Kronofogdemyndigheten. Styrelsen anser att det är viktigt att ta hänsyn till att dessa bedömningar ofta är svåra

att göra och görs utifrån en helhetsbedömning av situationen som det kan vara svårt att dokumentera och återge på ett fullständigt sätt.

BB anser att en sådan tillämpning av generalklausulen som skett skulle medföra att Polisen godtyckligt kan ta föremål från personer för att säkra skulder hos Kronofogdemyndigheten.

Genom den prövning som görs vägs de olika intressena mot varandra. Det är i och för sig fråga om bedömningar av enskilda tjänstemän i enskilda fall, men Rikspolisstyrelsens uppfattning är att sådana prövningar i allmänhet görs på ett noggsamt sätt och det är därför inte fråga om godtyckliga bedömningar.

Dokumentationen

BB anför att polismyndighetens krav på dokumentation inte följts. Med detta menar anmälaren det polismyndigheten anger i sin promemoria från den 9 mars 2012. I promemorian anger polismyndigheten följande. ”Det är således viktigt att den befattningshavare som tar initiativ till att vidarebefordra uppgiften till Kronofogdemyndigheten har gjort en noggrann bedömning utifrån tillämplig sekretessbestämmelse samt generalklausulen. Uppgiftsutlämnandet ska vidare dokumenteras genom en tjänsteanteckning varvid en kort redogörelse för bakgrunden, vilka bestämmelser som har tillämpats samt den eller de springande punkterna för bedömningen ska framgå”.

Den aktuella promemorian utgör anvisningar till de anställda inom myndigheten om hur de ska hantera utlämnande av uppgifter till Kronofogdemyndigheten.

De polismän som har verkställt ingripandet mot BB och kontaktat Kronofogdemyndigheten har dokumenterat kontakterna med Kronofogdemyndigheten i avrapporteringspromemorian. I promemorian finns också en redogörelse för bakgrunden samt översiktligt vilka bedömningar som gjorts. Däremot saknas som polismyndigheten också påpekar i sitt yttrande en hänvisning till aktuellt lagrum. Därigenom har polismyndighetens anvisningar inte helt följts.

De krav som ställs på dokumentation i samband med aktuell typ av ingripande framgår av 28 kap. 9 och 13 §§ RB samt 27 § polislagen samt Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation enligt 27 och 28 §§ polislagen (RPSFS 2011:12, FAP 100-2). Enligt dessa bestämmelser ställs inga krav på dokumentation av utlämnande av uppgifter till annan myndighet och om den sekretessprövning som görs i samband med detta. Inte heller i förvaltningslagen (1986:223) finns det några bestämmelser om dokumentation i dessa fall.

Rikspolisstyrelsen anser, trots att polismyndighetens anvisningar inte helt följts, att dokumentationen av kontakterna med Kronofogdemyndigheten måste bedömas som tillräckliga utifrån de allmänna principer som får anses gälla för dokumentation hos en myndighet. Som Rikspolisstyrelsen anför ovan hade det dock varit önskvärt att även dokumentera att en intresseavvägning har gjorts samt hur denna intresseavvägning utfallit.

Rättslig reglering

En polisman som med laga stöd griper eller annars omhändertar eller avlägsnar någon får i anslutning till ingripandet kroppsvisitera denne i den utsträckning som är nödvändig bl.a. av säkerhetsskäl för att vapen eller andra farliga föremål ska kunna tas om hand, s.k. provisorisk skyddsvisitation (19 § första stycket 1 polislagen).

Enligt 4 kap. 7 § utökningsbalken får lös egendom utmätas endast om egendomen är tillgänglig vid förrättningen eller om egendomen ändå på grund av registrering, upplysningar vid förhör eller annan utredning kan identifieras och hinder inte kan antas möta mot att säkerställa utmätningen enligt 6 kap. Utmätning av lös egendom

som är i tredje mans besittning kan säkerställas bl.a. genom att förbud meddelas för innehavaren att utan Kronofogdemyndighetens tillstånd lämna ut egendomen eller vidta någon annan åtgärd med den till skada för sökanden (6 kap. 7 § utsökningsbalken).

Enligt 35 kap. 1 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen, OSL, gäller sekretess för uppgift om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men och uppgiften förekommer i bl.a. utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller i angelägenhet som avser användning av tvångsmedel i brottmål. Med tvångsmedel avses bl.a. kroppsvisitation och omhändertagande av farliga föremål enligt 19 § första stycket polislagen.

En uppgift för vilken sekretess gäller enligt OSL får inte röjas för enskilda eller för andra myndigheter om inte annat anges i OSL eller i lag eller förordning som OSL hänvisar till (8 kap. 1 § OSL).

Enligt 10 kap. 27 § första stycket OSL, den s.k. generalklausulen, får en sekretessbelagd uppgift, med undantag som inte är aktuella i detta fall, lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda.

Bedömning

BB har i första hand vänt sig mot polisens åtgärd att i samband med ingripandet underrätta Kronofogdemyndigheten om innehavet av klockan, vilket föranledde utmätning av denna. Detta aktualiserar frågan om utbyte av information av det aktuella slaget mellan en polismyndighet och Kronofogdemyndigheten ur ett sekretessperspektiv.

Uppgiften om att polisen innehade den aktuella klockan och att den hade omhändertagits från BB var en sådan uppgift för vilken sekretessbestämmelsen i 35 kap. 1 § första stycket OSL gäller. Det innebär att polisen som huvudregel inte hade rätt att underrätta Kronofogdemyndigheten om klockan om det inte stod klart att det kunde göras utan att BB led skada eller men. Syftet med underrättelsen var att Kronofogdemyndigheten skulle få tillfälle att utmäta klockan vilket skulle ha inneburit skada eller men för BB i lagens mening. Frågan i detta ärende är om det trots allt kan ha varit riktigt av polisen att underrätta Kronofogdemyndigheten om klockan. Enligt den s.k. generalklausulen i 10 kap. 27 § OSL hade polisen rätt att underrätta Kronofogdemyndigheten om det var uppenbart att intresset av att uppgiften lämnades hade företräde framför det intresse som sekretessen skulle skydda.

JO har tidigare uttalat sig om situationer i vilka en polismyndighet till en kronofogdemyndighet har lämnat uppgifter som varit sekretessbelagda enligt 9 kap. 17 § i den numera upphävda sekretesslagen (1980:100) om bl.a. egendom som polismyndigheten tagit i beslag. I JO 1987/88 s. 93 och JO 1988/89 s. 45 gjorde JO

uttalanden av innebörd att ett sådant uppgiftslämnande i princip inte borde ske med stöd av generalklausulen (motsvarande bestämmelse fanns då i 14 kap. 3 § sekretesslagen), eftersom det saknades direkt stöd i lag eller förordning för detta. I ett senare beslut – 1999-03-09, dnr 3746-1997 – uttalade JO emellertid att sekretesslagen enligt sin ordalydelse inte uteslöt att en uppgift som omfattades av sekretess enligt 9 kap. 17 § sekretesslagen, efter en intresseavvägning i det enskilda fallet lämnades från en polismyndighet till en kronofogdemyndighet. Som framgår av Rikspolisstyrelsens yttrande har frågan om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter från polisen till Kronofogdemyndigheten berörts i en statlig utredning men någon särskild författningsreglering har inte genomförts.

Att personer som har skulder i mål hos Kronofogdemyndigheten så långt som möjligt hindras från att undandra sig exekutiva åtgärder är givetvis av stor vikt, såväl för enskilda fordringsägare som för tilltron till rätts- och exekutionsväsendena. Trots de tämligen långtgående befogenheter som Kronofogdemyndigheten har kan det ofta vara svårt för myndighetens tjänstemän att själva hitta vissa typer av i och för sig utmätningsbar egendom. Detta gäller bl.a. kontanta medel och sådana värdeföremål som är lätta att undanskaffa. Av bl.a. detta skäl får det anses vara av vikt att Kronofogdemyndigheten i vissa fall kan få information från bl.a. polismyndigheterna om egendom som dessa har påträffat i sin verksamhet.

Jag anser mot den angivna bakgrunden att uppgifter av det aktuella slaget, som är sekretessbelagda enligt 35 kap. 1 § första stycket OSL, bör kunna lämnas från en polismyndighet till Kronofogdemyndigheten med stöd av generalklausulen. Uppgiftslämnandet får dock inte ske rutinmässigt utan måste föregås av en sådan verklig intresseavvägning i det enskilda fallet som generalklausulen förutsätter. Vid den intresseavvägningen bör följande omständigheter beaktas.

Redan den uppgiften att en person är eller har varit föremål för ett polisingripande kan vara sekretessbelagd hos polismyndigheten. Av bl.a. detta skäl bör polismyndigheten innan någon kontakt tas med Kronofogdemyndigheten ha kännedom om omständigheter som med viss styrka talar för att den aktuella personen förekommer med skulder där. Att personen själv uppger att denne har skulder hos Kronofogdemyndigheten är givetvis en sådan omständighet. En annan omständighet av betydelse kan vara en konkret misstanke om att personen livnär sig av brott. En uppgift om den förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten i ett pågående mål hos Kronofogdemyndigheten är offentlig (34 kap. 1 § andra stycket 1 OSL). Polisen bör därför inleda kontakten med Kronofogdemyndigheten med en förutslättningslös förfrågan huruvida den aktuella personen har skulder i pågående mål där. Om det bekräftas att så är fallet, kan uppgifterna om den påträffade egendomen lämnas efter en intresseavvägning.

Det intresse som sekretessen är avsedd att skydda ska ställas mot det intresse som Kronofogdemyndigheten företräder. Detta innebär att rent brottsbekämpande syften inte ska tillmätas någon självständig betydelse. När det gäller den påträffade

egendomen ska denna vara av sådant slag att Kronofogdemyndigheten typiskt sett kan antas ha svårt att hitta den. Vidare bör egendomen kunna förväntas bli föremål för utmätning. Några mera ingående överväganden i sistnämnda avseende bör inte krävas av polismyndigheten. Det bör emellertid vara sannolikt att värdet av egendomen inte är så lågt att en utmätning inte kan förväntas ge ett överskott som gör åtgärden försvarlig. Skuldernas storlek bör beaktas vid intresseavvägningen på så sätt att polismyndigheten bör vara mera restriktiv med att lämna ut de sekretessbelagda uppgifterna om det rör sig, totalt sett, om mindre belopp.

I det aktuella fallet framkom det redan i samband med förhör att BB hade skulder uppgående till ett relativt stort belopp, cirka 30 000 kr, hos Kronofogdemyndigheten. En klocka är sådan egendom som Kronofogdemyndighetens tjänstemän typiskt sett har svårt att hitta och som är lätt att undanskaffa. Polisen bedömde att den omhändertagna klockan hade ett högt värde vilket vann stöd av att BB själv uppgav att den var värd cirka 20 000 kr. Uppgifterna som sådana om BB:s skulder, klockans värde och kontakterna med jourhavande kronofogde är väl dokumenterade inom ramen för den aktuella förundersökningen. Det var uppenbarligen dessa omständigheter som beaktades vid intresseavvägningen. Jag anser att omständigheterna var sådana att polismyndigheten efter den intresseavvägning som gjordes hade rätt att lämna den aktuella uppgiften till Kronofogdemyndigheten.

Vad som i övrigt kommit fram i ärendet föranleder inga uttalanden från min sida.